

- pagina 6 - Inluiddmoment Actie Kerkbalans 2023
- pagina 7 - Tien jaar Projectkoor Oude Kerk
- pagina 8 - het water - de storm - de stilte

**Gaandeweg
deel II is er!**
Neem uit en bewaar als
'agenda' van veel activiteiten
t/m augustus 2023 in
de verschillende
kerken.

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

7e jaargang | nummer 2 | februari 2023

Kerk zijn met alle generaties?

Naar schatting zijn er in een derde van de protestantse kerken in Nederland geen jongeren en kinderen meer te vinden. De zorg daarover is groot. Vorige zomer verscheen het boek *Samen Jong*, waar door het hele land heen mensen zich enthousiast in verdiepen. In Zoetermeer-Zuid bespreken de nieuw aangetreden dominees het met een groep voortgekomen uit de beroepingscommissie, in Noord denkt een werkgroep verbindende initiatieven uit en ook de pastores van de protestantse wijken wisselen onderling van gedachten hierover. Hoe kun je aantrekkelijk kerk zijn met alle generaties?

Kernwaarden

Het boek *Samen Jong* is een Nederlandse doorvertaling van het Amerikaanse boek *Growing Young*. Dat boek bevat een neerslag van een breed onderzoek naar kerken, van Lutherse Kerk tot Baptistengemeente, die het 'goed doen' als het gaat om jongeren. Men ontdekte zes gedeelde kernwaarden in al die kerken.

- 1 **Prioriteit geven aan jonge generaties**
- 2 **Jezus' boodschap serieus nemen**
- 3 **Hart voor jongeren hebben**
- 4 **Verantwoordelijkheid geven**
- 5 **Een warme gemeenschap vormen**
- 6 **Beste burens zijn**

Het gaat om ontmoeting

Samen Jong is meer dan een vertaling van het Amerikaanse boek. Het is toegesneden op de Nederlandse situatie. Er komen jongerenwerkers uit ons land aan het woord en inzichten vanuit Nederlands onderzoek zijn toegevoegd.

Wil je de Samen Jong-kernwaarden versterken in jouw geloofsgemeenschap? Je staat er niet alleen voor! Ontvang tips, inspiratie en bemoediging in de (online) community en je kunt trainingen en tools krijgen.

Kijk op www.samenjong.nu voor alle mogelijkheden.

Samen belevén

Maar ook is er een inhoudelijke verschuiving. In *Growing Young* gaat het om de verjonging van de kerk. In *Samen Jong* gaat het erom dat de kerk steeds meer gaat lijken op Christus en Hem vertegenwoordigt in wijk en wereld. Het gaat om kerk zijn samen met alle generaties, zoals de ondertitel van het boek luidt. Dan gaat het meer om ontmoeting tussen de generaties.

Geen recept

Dit boek richt zich op de kernwaarden van de geloofsgemeenschap, niet op acties. Het bevat dan ook geen recept om te komen tot vernieuwing. Drie van de zes kernwaarden gelden voor elke kerkgemeenschap: je bezighouden met de relatie met God (Jezus' boodschap serieus nemen), de relatie met elkaar (Een warme gemeenschap vormen) en de relatie met de samenleving (Beste burens zijn). De andere drie kernwaarden zijn gericht op jongeren. Het komt erop aan hoe je met deze kernwaarden bezig gaat. Hoe doe je het zo dat het niet om verjonging gaat, maar om kerk-zijn mét alle generaties?

Met dit boek loop je, ondanks de ondertitel, wel dit gevaar. Het hangt er nogal vanaf of er jongeren zijn of niet. In eerste geval is de belangrijkste vraag: weet je je echt gezien? In het tweede: zijn er mogelijkheden om jongeren bereiken? Het boek lijkt vooral uit te gaan van de eerste situatie.

Je kunt het ieder mens

Veel kerken hebben 'nood aan jongeren'. Ze denken daarbij vooral aan eigen voortbestaan: 'Als we nu niet verjongen dan kunnen we over een tijdje het licht uitdoen.' Wie zo denkt, instrumentaliseert jongeren, dan gaat het niet om hen, maar om 'de kerk'. Je kunt er ook anders

naar kijken. Als je zelf het leven met God als iets heel waardevols beleeft, gun je dat ook een ander. Veel (jonge) mensen lopen verloren rond. Wie ben ik? Waar hoor ik bij? Hoe ga ik om met mijn ingewikkelde of saaie leven? Dat zijn belangrijke vragen. Wat zou het mooi zijn als mensen het 'goede nieuws' ontdekken dat ze daarin niet alleen zijn. Dat er geloofsgemeenschappen bestaan, waarin je leert dat je leven in een groter kader staat. Dat gun je toch ieder mens.

Van hart tot hart

Er is nog iets anders aan de hand dan de vraag of kerken wel aantrekkelijk zijn voor jonge generaties.

Intens gesprek

In het protestantse pastores-overleg – predikanten, geestelijk verzorgers, kerkelijke werkers samen – spraken we in december over 'Kernwaarde 2: Jezus' boodschap serieus nemen' uit het boek *Samen Jong*. We horen er een zekere radicaliteit in. In hoeverre lukt het ons als voorgangers zelf om Jezus' boodschap serieus te nemen? Moeten we bijvoorbeeld vluchtelingen in huis opnemen? Het maakt ons bescheiden, ook in onze preken. De ene kerkganger heeft troost en bemoediging nodig, een ander moet uitgedaagd worden om een onheilzaam levenspatroon te doorbreken en de kaarten op de navolging van Jezus te zetten. Maar we zijn ook bang voor 'goedkope genade'. Dat we het vooral over Gods liefde en genade hebben, zonder dat het die transformerende kracht voor ons eigen dagelijks leven heeft. Het levert een intens gesprek op – met meer vragen dan antwoorden ...

Steeds meer mensen hebben totaal geen boodschap aan het evangelie. Geen interesse, en ze missen het ook niet. Dat kan je mismoedig maken. En ook van bezig zijn met zo'n boek als *Samen Jong* zou je moe kunnen worden. Maar dat hoeft niet. Je moet dan wel wegblijven van het recept-denken en de valse hoop die dat kan geven. Tijdens een van onze gesprekken met de beroepingscommissie over *Samen Jong* zeiden we tegen elkaar. 'Ook als het geen enkele jongere extra oplevert, dan nog vinden we het proces om met deze kernwaarden gemeentebreed aan de slag te gaan heilzaam. Het doet goed om van hart tot hart over de kern van gemeente-zijn te spreken. We geloven dat het ons veel zal brengen. Wellicht andere dingen dan we gedacht hadden, maar wie weet ook ... jonge mensen!'

• ds. Jan van der Wolf
ZOETERMEER-ZUID

LEZERSVRAAG

**Jong en oud samen?
Graag!
Maar hoe?**

Reageer en mail voor 15 februari naar lezers@kerkinzoetermeer.nl of bel de eindredactie (079) 3 522 519

SAMEN BELEVEN

Een houding van ontvangen

'Samen belevén' houdt in dat je een gemeenschap bent met elkaar, door alle generaties heen. En dat ook wilt zijn!

Dat vraagt openheid van jou en van de ander. Over wat je voelt, vindt, gelooft. Het kan best zo zijn dat de ander er anders over denkt. Maar het kan ook zomaar zijn dat je iets gemeenschappelijks ontdekt.

Het begint met gastvrij zijn, en je gastvrij laten ontvangen. Dat betekent niet alleen: ik zet de deur open en er staat een stoel voor je klaar. Het is meer. Je neemt de tijd voor elkaar. Wie ben je en wat houdt jou bezig?

Het kan best zo zijn dat je andere verlangens en ideeën hoort over het leven, over geloven, over kerk zijn, die misschien ver(der) af staan van jouw eigen verlangens en ideeën. Dát kan een gevolg zijn van gastvrijheid: dat het ineens niet alleen over de ander gaat maar ook over jouzelf. Daarom:

*Wees benieuwd en nieuwsgierig naar elkaar.
Zoek eens of er overeenkomsten zijn in het 'anders' zijn.
Geef elkaar daarin de ruimte.*

En denk nu niet 'daar zit die jongen niet op te wachten' of 'die oude mevrouw is echt niet in mijn geïnteresseerd'. Vul niet in voor een ander en ga de uitdaging aan. Je zult ontdekken dat er zoveel meer is dat ons bindt!

Daar is moed voor nodig. Moed om elkaar te *willen* leren kennen. Jongeren verlangen dit, volwassenen verlangen dit. Deel te zijn van een gemeenschap waar je elkaar kent. Dat kan heel klein beginnen:

Neem jezelf voor om op zondag steeds iemand aan te spreken die je niet kent: 'Ik ben ..., wie ben jij?'

Het betekent ook dat je momenten organiseert om elkaar te leren kennen. Activiteiten van 'samen doen', met als doel 'samen belevén'!

• Arianne Lodder

KERKELIJK WERKER ZOETERMEER-NOORD

Hospice - Elim
MOERKAPELLE

Scan de QR-code om een kijkje te nemen in het hospice.

Wilt u meer weten over een verblijf of vrijwilligerswerk in het hospice?
079 820 0881 www.hospice-elim.nl

Hospice Elim in Moerkapelle is een bijna-thuis-huis voor mensen in de laatste levensfase.

PHOTO'S
by *Leonie*

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48

www.photosbyleonie.nl

Schoonheidssalon *Azora*
natuurlijke schoonheid

Schoonheidssalon *Azora*

huidprofessional
ProVOET

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- Aangesloten bij Provoet en Huidprofessional
- (Diabetisch) pedicure
- Shellac CND
- Microneedling
- Diverse specialisaties

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

VACATURE ALERT

Knr. Kinderopvang *Kovijgenweis*

BEN JIJ DE PM'ER DIE WIJ ZOEKEN?
KDV / BSO / PO

Vind jij het leuk om kinderen te zien ontwikkelen en draag je hier graag aan bij?

Stuur je CV + motivatie naar info@kovijgenweis.nl

<https://www.kovijgenweis.nl/contact/vacatures.html>

ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74
2712 AM Zoetermeer
079-3162081

ICHTUSBOEKHANDEL.NL

Gebroeders Hurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders **Huurman**

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhurman.nl

Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

PATERNOTTE UITVAARTZORG

"Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen".

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

De Goede Herder

klassieke concerten en zaalverhuur

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
VOOR MORGEN

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

D van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum

Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

ZORG VERHUIZER
2013

ERKENDE VERHUIZERS

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw

UITVAARTVERZORGING

Hoekeindseweg 61
Bleiswijk

www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar

079 - 342 60 70

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU

A.M. van der Giessen-van Velzen

(079) 3 522 519
Redactie.AMG@online.nl

SAMEN BELEVEN

Genieten omdat zij genieten

Bij het beoefenen van muziek in de kerk zien we soms enorme discussies en strijd. Kerkgangers die de kerk uit lopen omdat er bepaalde liederen worden gezongen ... Organisten die weigeren liederen te spelen ... Voorgangers die tegen bepaalde muziekstijlen zijn ... Bezoekers die op de drempel omkeren als ze zien dat er een combo meespeelt ...

Mijn muzieksmaak is heel anders dan die van mijn kinderen. Maar ik kan best genieten van de muziek die zij maken. Ook als het *heavy metal*-nummers zijn. Want ik zie hoe ze genieten van de muziek die ze maken, van de liederen die ze zingen. En omdat zij ervan genieten, kan ik er ook van genieten. Gelukkig is het andersom ook zo. Mijn kinderen kunnen, zo af en toe, ook genieten van de muziek die ik maak. Genieten omdat ik ervan geniet.

Het geheim van dit genieten kent twee voorwaarden. Degene die muziek maakt probeert het zo goed mogelijk te doen. Alles geven wat je hebt. De luisteraar moet oprecht belangstelling tonen voor (de belevingswereld van) degene die muziek maakt en open staan voor nieuwe ervaringen. En wat nu zo leuk is: als we samen muziek beleven, samen ons geloof belijden, gebeurt er iets bijzonders. Soms 'groet een licht van vreugde ...' en beleef je samen iets onverwachts. Omdat je openstaat voor een ander en iets moois ontdekt.

• Arie Vooijs

KIJK

MEEDOEN IN GODS WERELD

Luisteren naar jongeren in de Bijbel

ZOEK VERBINDING • Het liefhebben van jonge mensen hangt samen met het beeld dat je hebt van jonge mensen. Zijn zij volledig onderdeel van het lichaam van Christus of geldt dat pas vanaf het moment dat ze gedoopt zijn, belijden hebben gedaan of volwassen zijn? Sprekt God ook door jonge mensen heen? Of hebben kinderen een kleinere Heilige Geest ontvangen dan volwassenen?

In de Bijbel komen we diverse mensen tegen die van betekenis zijn in de geschiedenis van het volk Israël.

'Houd van jongeren ...

Misschien wel een van de bekendste verhalen in de Bijbel is het verhaal van David en Goliath (1 Samuel 17). Toen dit verhaal zich afspeelde was David waarschijnlijk pas zeventien jaar oud. David was een jongere die op God vertrouwde én de dingen deed op zijn eigen manier, niet volgens de methode (harnas) van de generatie boven hem. Zijn jeugdige geloofsenthusiasme zorgde mede voor de overwinning van Gods volk.

In 2 Koningen 5 staat een prachtig verhaal over Naäman die door God wordt genezen van melaats-

heid. Een van de ogenschijnlijk minder belangrijke personages in het verhaal is een jonge slavin van wie we bijna niets weten, maar die een rol van betekenis speelt. Wat we wel van haar weten, is dat ze een rotsvast vertrouwen had op God. Ze was in een land dat niet haar thuis was. Zij was daar tegen haar wil, bruut gevangengenomen door het Aramese leger. Toch hield zij van de mensen in wier midden zij diende en had zij de moed om wat zij over God wist met hen te delen. In het Nieuwe Testament (Johannes 6) staat een verhaal van een jongen die het eten dat hij bij zich had in de handen van Jezus legde, waardoor uiteindelijk duizenden gevoed werden. Zomaar wat voorbeelden waarin we zien dat jonge mensen volledig meedoen in Gods wereld. Voorbeelden over de invloed die jonge

mensen kunnen hebben als zij op God vertrouwen.

... omdat ze nu al vorm geven aan de kerk van vandaag'

Vaak zijn we als volwassenen geneigd om jongere generaties (met name tieners, jongeren en jongvolwassenen) te beoordelen op basis van hun gedrag dat eigen is aan hun leeftijd of hun generatie. 'De jeugd van tegenwoordig!' Of we krijgen juist medelijden met hen door de grote prestatiedruk die jongeren ervaren of de slechte kansen op de woningmarkt. Medelijden zonder werkelijke empathie of verbinding met de jongere zelf. Zowel veroordeling als medelijden zorgt ervoor dat je afstand houdt en geen contact van hart tot hart zoekt. Juist vanuit een houding van empathie ontdek je hoe God

al bezig is in de levens van jonge mensen. Daarom is het belangrijk om in de kerk van jongeren te houden. Niet omdat ze de kerk van morgen zijn, maar vooral omdat ze nu al vorm geven aan de kerk van vandaag.

Bron: Sabine van der Heijden, Vincenza la Porta, Jan Wolsheimer en Martine Versteeg (eindredactie), 'Samen Jong. Kernwaarden van een kerk met alle generaties', Utrecht/Driebergen: KokBoekencentrum/MissieNederland, 2022, blz. 65-67 uit hoofdstuk 4. 'Hart voor jongeren hebben'

Kijk ook op W.missionederland.nl/brengleven/samenjong/overzicht

meer bij elkaar? Wat zijn vormen die passen bij de geloofsbeleving? Eén ding staat voor mij vast: bezig zijn met 'een kerk voor alle generaties' en dat zien als een geloofsmatige zaak, is op zichzelf al heilzaam, wat er ook uitkomt.

• ds. Jan van der Wolf
ZOETERMEER-ZUID

VAN DE REDACTIE

'Proef eens!'

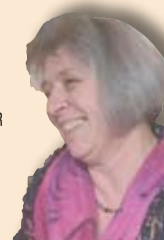
Zondag zei de dominee aan het begin van de kerkdienst dat we in het gebouw samengekomen waren 'overweld door zegen'. Dat we onder dat dak met alle leeftijden samen konden wonen in de viering van die morgen.

Dat 'overweld' zijn sprak me aan. Kerk zijn zoals in een huis, waar je samen woont, werkt, doet, leert, in het besef dat je bij elkaar hoort. Die band is niet aan leeftijd gebonden. Al wil dat niet zeggen dat het makkelijk is om dan ook maar samen op te trekken. Als een ander gezinslid mee wil helpen en met je mee wil denken, is het soms lastig om taken over te hevelen en erop te vertrouwen dat het op een andere manier minstens zo goed kan uitpakken.

Zoals met koekjes bakken. Zelf heb je in een handomdraai deeg gekneet, balletjes gedraaid of vormpjes uitgestoken, op de bakplaat gelegd en ondertussen de oven voorverwarmd. Doe je het samen met kinderen van laten we zeggen acht en vijf jaar, dan gaat het anders. Ieder een mengkom en bloem, boter en suiker om af te wegen. Wat er naast komt vegen ze straks wel weer op – of niet. Kneden is zwaarder dan ze denken. 'Hou vol, je kunt het!' zeg je en de hand die je uit wilt steken trek je snel weer in. Een duimpje erin geduwd, extra vulsel erover gestrooid, het is een hele happening.

Maar dán die voldoening: 'Proef eens!' Daar hoeft je niet jong of oud voor te zijn. Zoiets lukt alleen maar samen.

• Marieke (A.M.)
van der Giessen-
van Velzen
HOOFD/EINDREDACTEUR

'Samen jong' als geestelijk proces

Is 'samen jong zijn in de kerk' geslaagd als er een aantal – al dan niet succesvolle – acties zijn ondernomen? Al lezend in het boek *Samen Jong* (zie voorpagina) krijg ik de indruk dat het eerder om een visie gaat dan om een programma. Eerder om een houding dan om beleid. Wat gebeurt er als we het beschouwen als een geestelijk proces?

Waarom vinden we het belangrijk om 'samen met alle generaties' hiermee aan de slag te gaan? Stellen we die vraag, dan komt ons hart aan de orde. In de kerk zijn we vaak bezig met de hoe- en de wat-vragen. Maar in de waarom-vraag klopt het hart van ons geloof. Daar zit de warmte. Bezig zijn met *Samen Jong* biedt kansen om elkaar van hart tot hart te ontmoeten. En dat zal het hele proces kleuren.

Ook weten we maar al te goed dat het allemaal niet maakbaar is. We hebben het niet in de hand. Daarom is het gebed belangrijk. Door 'samen beleven' in de kerk in te bedden in gebed, belijden we onze afhankelijkheid. 'Wij planten en begieten, God geeft groei', zoals het adagium is in Zoetermeer-Zuid. In het gebed houden we onze houding en onze plannen tegen het licht van Gods bedoeling.

Bidden is niet alleen een zegen vragen over je plannen, maar ook jezelf en je acties afstemmen op de dingen van het Koninkrijk. Bezig zijn met 'samen jong, samen beleven', is voor mij dan ook een geestelijk proces. Ik ben zoekende hoe je dat precies vorm geeft. Het gebed bij het begin of einde staat vaak los van de inhoud van een bijeenkomst. Het lijken soms twee compartimenten. Hoe breng je die

KERKDIENTEN FEBRUARI

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website PGZOETERMEER.NL en onze website KERKINZOETERMEER.NL

Gemeente	Zondag 5 februari 5e na Epifanie	Zondag 12 februari 6e na Epifanie	Zondag 19 februari 7e na Epifanie	Zondag 26 februari Invocavit – 'Hij zal aanroepen'
 WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	⌚ 10.00 uur: Ds. E. Westrik Boskoop	⌚ 10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Aan tafell-dienst</i> ⌚ 18.30 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Choral Evensong</i>	⌚ 10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp	⌚ 10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	⌚ 10.00 uur: Mw. P. Vossegat-de Bruin Zoetermeer	⌚ 10.00 uur: Ds. A. van Buuren Amsterdam	⌚ 10.00 uur: Ds. J.T. van der Wolf <i>Maaltijd van de Heer</i>	⌚ 10.00 uur: Mw. ds. E. van der Wolf-Kox
 WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 W oosterkerkzm.nl	⌚ 10.00 uur: Dr. M.J. Paul Dagstgeest ⌚ 17.00 uur: Ds. P. Baas	⌚ 10.00 uur: Ds. P. Baas ⌚ 17.00 uur: Ds. M. van Duijn Zeist <i>Hart4U-dienst</i>	⌚ 10.00 uur: Ds. N. Tramper Zeist ⌚ 17.00 uur: Ds. P. Baas	⌚ 10.00 uur: Dr. A.A.A. Prozman Amersfoort ⌚ 17.00 uur: Ds. D. van Vreeswijk Rotterdam-IJsselmonde
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 W pwzn.nl	⌚ 11.30 uur: Mw. ds. M. van der Zwaag-Haan Ter Aar <i>Heilige Doop</i>	⌚ 10.00 uur: Ds. W.L. Pera Leersum ⌚ 12.00 uur: Ronald Karsdorp <i>Chagallviering</i>	⌚ 10.00 uur: Mw. A. Lodder Zwijndrecht <i>Afscheid ambtsdragers</i>	⌚ 10.00 uur: Mw. ds. M.H.E. Pullen Dordrecht
 ADVENTSKERKGEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl	⌚ 10.30 uur: Ds. K. van Klaveren		⌚ 10.30 uur: Mevr. N. Verburg	

UITGELICHT

Zie voor de uitgebreide Agenda kerkinzoetermeer.nl/agenda en kerkinzoetermeer.nl/gaandeweg

Evensong Oude Kerk

Voor de 50e keer in tien jaar tijd is er een muzikale avonddienst in de Oude Kerk. Deze keer weer in de vorm van een Evensong, met Projectkoor

Oude Kerk, cantor-organist Ronald de Jong, organist Arnoud de Groen uit Den Haag en liturg ds. Kees Wesdorp (zie interview op pagina 7). Iedereen wordt van harte uitgenodigd voor dit 'avondgebed' met Engelse koormuziek, als een gezongen eredienst met lezingen, gebeden, gemeentezang, koorzang en orgel-muziek.

12 februari, 18.30 uur,
Oude Kerk, Dorpsstraat 59
W oudekerkgemeente.nl
voor liturgie en livestream

Leerhuis 'Apokalyps'

Voor veel mensen is de Openbaring een onbegrijpelijk boek met angstaanjagende visioenen. Feitelijk is het geen van beide, integendeel. Wat is het boek dan wel en wat wil het zeggen?

27 februari, 20.00 uur,
De Herberg Oude Kerk
E predikant@oudekerkgemeente.nl

Iona-spiritualiteit

'De Heer is voor je om je de juiste weg te wijzen'. De zegenwoorden van St Patrick zijn een voorbeeld van Keltisch-christelijke spiritualiteit. Het Liedboek bevat ook een aantal liederen uit deze traditie. Op het Schotse eilandje Iona heeft deze spiritualiteit een nieuwe impuls gekregen. Hoe kan deze traditie ons geloofsleven verrijken?

20 februari, 20.00 uur, De Regenboog E jtvdewolf@gmail.com

Kruismeditaties

In de Veertigdagentijd is er iedere week een meditatie rond één van de kruiswoorden van Jezus. Deze intensieve route helpt je om stil te staan bij het lijden in de wereld en het lijden van Christus. De bijeenkomsten zijn ook los te volgen en ook als je geen lid van een kerk bent en geen ervaring hebt met meditatie ben je welkom.

27 februari en volgende maandagen, 9.30-10.00 uur in De Oase; 19.30-20.00 uur in De Regenboog E evanderwolfkox@gmail.com

Gaandeweg deel II is er

Bij deze februarikrant vindt u als los katern deel II van *Gaandeweg* over het seizoen 2022-2023, met daarin de gebundelde activiteiten in de protestantse wijkgemeenten op het gebied van gesprek, ontmoeting, spiritualiteit en zingeving. Neem het uit, bewaar binnen handbereik en wees welkom om deel te nemen.

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

7e jaargang | nummer 2 | februari 2023

Redactie

Jan Blankespoor, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Helma Nieuwstad, Willy Tieman, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie

Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving

Jessica Monker

Druk

Opmeeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer

Hans van der Bilt, Timo Hagendijk, Peter van Holten (strip), Arianne Lodder, Hans van Oort, Theo Poot (illustratie en cartoon), Matthé Vermeulen, Willem Vermeulen, Arie Vooijs (kerkmuziek), Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie), Jan van der Wolf

Kopij maartnummer

Kopij over 3 t/m 31 maart insturen woensdag 8 februari. De maartkrant zal verschijnen op woensdag 1 maart en wordt uiterlijk zaterdag 4 maart voor 12.00 uur bezorgd.

Bezorging

Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong
T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • T (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage

Jaarlijks wordt aan lezers een vrijwillige bijdrage gevraagd, richtprijs € 22, over te maken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Elke gift is welkom. Hartelijk dank.

Kerkelijk Bureau

U kunt op dinsdag- en vrijdagochtend van **09.30-11.30 uur** terecht op het Kerkelijk Bureau. Of bellen met T (079) 316 82 56. E kerkbureau@pgzoetermeer.nl of T 06-1236 5054 (Gerda) Frans Halsstraat 3, 2712 JS W www.pgzoetermeer.nl

Abonnement of losse nummers?

E info@kerkinzoetermeer.nl • T (079) 3 522 519

Ook adverteren?

Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden! E advertenties@kerkinzoetermeer.nl W kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

Ons Honk Halte 2717 • Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT
Maandelijke dienst voor doven

Zondag 12 februari	10.00 uur	Mw. Carola Veldhuizen
--------------------	-----------	-----------------------

Vivaldi • Brechtzijde 45, 2725 NR • *Maandelijke dienst*

Zondag 19 februari	10.30 uur	Mw. W. van Hengel
--------------------	-----------	-------------------

PERRONMEETINGEN

Oosterkerk (Bovenzaal) Oosterheemplein 320, 2721 ND
W www.perron-oosterheem.nl/perronmeeting

Datum	Tijd	Spreker
zondag 5 februari	10.00 uur	Timo Hagendijk
zondag 12 februari	10.00 uur	Peter-Jan Rodenburg
zondag 19 februari	10.00 uur	Arie de Wit
zondag 26 februari	10.00 uur	Timo Hagendijk

WEEKSLUITINGEN

WelThuis De Morgenster Nassaulaan 11, 2712 AT • T (079) 316 48 88

Datum	Tijd	Voorganger
vrijdag 3 februari	15.30 uur	gv. Wilma van Hengel
vrijdag 10 februari	15.30 uur	ds. Kees Wesdorp
vrijdag 17 februari	15.30 uur	dk. Ronald van Berkel
vrijdag 24 februari	15.30 uur	ds. Jan Molenaar
vrijdag 3 maart	15.30 uur	mw. Marja van den Boomgaard

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK

Predikant ds. C.H. Wesdorp • Wambahout 1, 2719 KD
T (079) 316 34 54 • E predikant@oudekerkgemeente.nl
Vrije dag dinsdag
Pastoraal contact Marja van den Boomgaard
T 06-2251 2609 • E boomma@xs4all.nl
Scriba: Ria Kamp • T (079) 361 03 18
E scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)

Ambulant predikant ds. Marina van der Zwaag-de Haan
Werkdagen: dinsdag en donderdag
T (0172) 607 329 / 06-2369 7249 • E m.zwaaghaan@hetnet.nl
Jongerenpastor Arianne Lodder
T 06-2324 1540 • E kerkelijkwerker@pwzn.nl
Werkdagen: maandag en dinsdag
Scriba E scriba@pwzn.nl

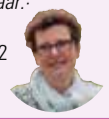

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)

Predikanten ds. Jan en Els van der Wolf-Kox
Parelgruijs 56-58, 2718 NV • T (079) 8897432
T 06-3863 6293 (Jan) • E jtvdewolf@gmail.com
Werkdagen: maandag t/m vrijdag
T 06-3863 6292 (Els) • E evanderwolfkox@gmail.com
Vrije dag: woensdag en zaterdag
Scriba Frits von Meijenfeldt T 06-4042 7683 • E scriba@pwzz.nl

De Pelgrim • m.i.v. 8 januari verhuisd naar: Kerkenbos 8 (gebouw De Oase), 2715 RP
Vrije dag: woensdag • T 06-2497 5092
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK

Voorganger ds. Karl van Klaveren • T 06-1104 1992
Secretaris Marja Hofman • E secretaris@vcgz.nl

LEZERSREACTIES

'Hoe word je stil voor God' was de En u?-lezersvraag van de januarikrant Kerk in Zoetermeer.
We plaatsen graag deze reactie.

Je hart lezen

*Min de stilte in uw leven,
min de stilte die bezielt.
Zij die alle stilte vreezen,
hebben nooit hun hart gelezen,
hebben nooit gekniel.*

Dit gedicht las ik jaren geleden en ik vind het nog steeds erg mooi. De stilte vind ik thuis, tijdens een wandeling en in de kerk. Stilte is voor mij tijd voor reflectie, voor nadenken. Tijdens een rondje door Noordhove en Seghwaert bevraag ik mijzelf. Ben ik een goede moeder, zal ik een goede schoonmoeder zijn, reageerde ik goed op dat ene mailtje, nam ik een goede beslissing, bood ik echt een luisterend oor? En nog meer van zulke vragen. Eigenlijk lees ik zo mijn hart, net als in het gedicht staat. En het lijkt of God wat dichterbij staat, als ik zo in de stilte ben met Hem.

Jeanette Rodenburg-van Genderen
OOSTERKERK

OPTREKKEN MET ALLE GENERATIES

'Samen doen' in Zoetermeer

IDEËËN • In dit februari-nummer van *Kerk in Zoetermeer* is er ruime aandacht voor het boek *Samen Jong*. Met aansprekende voorbeelden en bijbelse reflecties geeft dit boek handreikingen over hoe je samen kerk kunt zijn met alle generaties. Een rondgang langs de protestantse wijkgemeenten in Zoetermeer laat al kleine en grotere ideeën zien over hoe het kan of kan lukken: samen beleven en je thuis voelen in de kerk.

THEMA

SAMEN BELEVEN

'Iets voor jou?!

Het is ieder jaar weer een uitdaging. Tijd vinden om een vakantie te boeken. Het is beslist niet één van mijn talenten. Als ik eenmaal tijd gevonden heb, begint de ellende pas echt. Er volgt een eindeloze zoektocht in het doolhof der vakantie-aanbiedingen die op internet te vinden zijn. 'Iets voor mij?' Ik weet wel beter. 'Samen kerk zijn' lijkt verdacht veel op mijn beschreven hopeloze zoektocht. De mensen die er nog komen zijn nogal eens van het type 'zo zijn onze manieren'. De ruimte voor nieuwkomers is beperkt tot de gewoonte der dingen. Het blijkt lastig om echt open te staan voor verandering en vernieuwing. We luisteren slecht naar een nieuwkomer, want wij weten het eigenlijk wel beter. Best bijzonder om die houding ook bij mezelf te constateren. Voor ik het beseft zit ik vastgeroest in het denken van 'zo doe ik het toch altijd?'. Dat is op z'n minst niet helemaal in lijn met de gedachte:

'Laat u voortdurend vernieuwen en in uw geest en uw denken.'
(Efeziërs 4:23, NBV21)

Als we nu eens 'samen kerk zijn' veranderen in 'samen jong zijn', wat zou er dan kunnen gebeuren in de kerk? Als we dit niet alleen maar denken, maar ook echt gaan doen en onze nieuwkomers in de gemeente echt serieus nemen. Over wie ik het heb? Kinderen en jongeren. Zoek ze op in de kerk, thuis, op school, een verjaardag, in het park. Want uitgerekend zij kijken met een frisse blik aan tegen de dingen die wij doodnormaal zijn gaan vinden. Natuurlijk beseft ik dat dit een hele uitdaging is. Vind maar eens de tijd en de talenten. Laat het nu nog ingewikkelder zijn: we hebben de opdracht om elkaar, dus ook kinderen en jongeren lief te hebben. Wie liefde voor hen heeft, is oprecht nieuwsgierig in wat ze denken en zien in de kerk, wat hun geloofsvragen zijn. En vooral: wil samen met hen onderweg zijn naar de bestemming die God met ons voor ogen heeft. Iets voor jou? Laat mij je mogen aanmoedigen. Ieder jaar opnieuw ga ik weer de uitdaging aan om op vakantie te gaan. Ieder jaar weer keer ik met een hoop nieuwe inspiratie naar huis terug. Laat zo jouw en mijn manieren mogen zijn. Samen jong te zijn, alleen al omdat er zo'n hoop van elkaar en God valt te leren.

• Timo Hagendijk
PIONIER PERRON OOSTERHEEM

TIENERS

KERSTMUSICAL

LUNCHPLUS

'SCHOOL IN KERK'

EIEREN ZOEKEN

QRST-ROUTE

PAASINLOOP

WELKOM HETEN

BLOEMENGROET

VERJAARDAGSKAART

GEMEENTEGROEIGROEP

ZWEMBAD VAN GELOOF

'SCHRIJF EEN GROET!'

VARIATIE IN MUZIEK HAPJE EN EEN DRANKJE

GEZIN-SCHOOL-KERK

'In de Ichthuskerk zijn we al een tijdje bezig met het boek *Samen Jong*', zegt jongerenpastor Arianne Lodder. 'Met gemeenteleden van verschillende leeftijden zoeken we naar manieren om handen en voeten te geven aan de kernwaarden uit het boek. Daar komen leuke en goed uitvoerbare ideeën uit.'

Het welkom heten in de kerkdienst op zondag samen met een kind of jongere doen. De bloemengroet niet alleen naar ouderen of mensen bij wie zorgen zijn – waarom niet ook naar gezinnen of naar een jongere of een kind (en moeten het dan bloemen zijn ...)? Verder denkt de groep na over variatie in muziek en liederen tijdens de kerkdiensten, met het verlangen meer mensen aan te spreken.

Intussen is ook begonnen met een verjaardagskaart voor kinderen en jongeren tot 18 jaar. Afgelopen zondag was ik erbij toen een van de tieners zo'n verjaardagskaart kreeg. Ze vond het heel leuk om zoveel namen op haar kaart te zien staan!

'In Zuid willen we graag kerk zijn met alle generaties', vertelt ds. Jan van der Wolf, vandaar het idee van de LunchPlus van eind januari. 'Het is zondagmorgen. Na de dienst in De Regenboog staan kerkgangers koffie te drinken. In de kerkzaal spelen kinderen met een houten speelgoedtrein. Tegen twaalf uur klinkt: 'Aan tafel!' In een zijzaal staan de tafels gedekt voor ouders met hun kinderen, én voor een aantal zestigers die de lunch hebben verzorgd. De ouders praten met de predikanten over geloof en geloofsopvoeding, voor de kinderen is er een apart programma is. Deze Lunchplus was echt een feestje!'

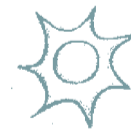
Het gebeurt ook op een gewone dinsdagmorgen. Kinderen, ouders en grootouders komen vanuit de Clausschool bij elkaar in De Regenboog. Voorgangers uit de kerk, ds. Els van der Wolf en Gerda Griffioen, en een leerkracht hebben deze 'school in kerk'-viering bedacht en er op school met de kinderen over gepraat. Het thema is creatief verwerkt, de liedjes zijn geoefend en de gebeden geformuleerd. Een vadergemeentelid speelt piano, iemand uit de kerk bedient de beamer. Twee vieringen op maat, voor de jongsten en later voor de oudere

kinderen. 'Een feest', zegt ds. Els, 'we bidden, de Bijbel gaat open. We ontvangen de zegen. Je ziet het misschien niet, maar het is er wel.'

Verschillende generaties ontmoeten elkaar binnen de Oude Kerk Gemeente. In de GemeenteGroei-Groep en de kring 'Herkerken' wordt geloof en levenspraktijk gedeeld en besproken diverse leeftijden hoe je gemeente kunt zijn en welke dingen mogelijk anders kunnen. Er wordt, net als vorig jaar, weer een Paasinloop georganiseerd. Jonge kinderen zoeken eieren en volwassenen ontmoeten elkaar binnen en buiten. De QRST-route rond Kerst uitgezet in het Dorp – 'volg het kerstverhaal via de QR-codes' – nodigde veel jongeren en ouderen uit om in de benen te komen. Tijdens de kindernevendienst gaat er naast de leidinggevende ook altijd een ouder gemeentelid mee. Bij de 'Schrijf een groet!'-actie voor zendingswerker Foka in Bulgarije in januari waren kinderen en oudere gemeenteleden aan (sta)tafels creatief in de weer. Ervaring leert dat de momenten van laagdrempelig samenkomen met een hapje en een drankje voor alle generaties heel waardevolle momenten zijn. En waar kan dat beter dan in De Herberg?!

De Kerstmusical in de Oosterkerk was een resultaat vanuit het project Gezin-School-Kerk van Perron Oosterheem. Een oma schreef na afloop: 'Een heerlijk luchtige musical en met veel humor om wat er allemaal een beetje fout ging. Juist omdat het niet allemaal vlekkeloos verliep blijft dit optreden bij mensen in het geheugen staan als het mooist vertelde kerstverhaal. Mijn kleindochter zit heerlijk na te genieten en ik natuurlijk helemaal.' En nog een voorbeeld van missionair pionier Timo Hagendijk: 'Laatst liet ik kinderen een cadeau uitpakken. Het blauwe kleed dat tevoorschijn kwam, bleek een 'zwembad' te zijn. Samen zochten we uit of de kinderen in het zwembad van geloof stonden, aan de kant of misschien wel helemaal niet in zwembad waren. Vervolgens bespraken we deze vraag in een kort moment met elkaar in de gemeente. Prachtig om zo met alle generaties op te trekken.'

Een greep uit alles wat al 'samen' gedaan wordt, de lijst is langer. Er wordt in Zoetermeer creatief en enthousiast nagedacht over samen kerk zijn, 'samen jong' worden, zijn en blijven!

• Hanneke Lam

ONDER WOORDEN

Iedereen zoekt U, jong of oud

Iedereen zoekt U, jong of oud, speurend langs allerlei wegen: kronkelig, vreemd, of recht, vertrouwd – Meester, waar kom ik U tegen? Eens vindt U ons, bij dag of nacht, moe van onszelf en zonder kracht, dorstend naar liefde en zegen.

Volgen wij, Heiland, niet uw spoor: laten wij anderen bloeden, geven wij pijn en angsten door – neem ons dan onder uw hoede. Spreek uw genezend woord vol macht, dan krijgt ons leven nieuwe kracht. Spreek, dan keert alles ten goede.

Heer, als ons denken U ontkent, kan ons de leegte benauwen. Als onze hand de schepping schendt, wilt U ons dan nog vertrouwen? Twijfel of hoogmoed, onverstand – neem ons, uw mensen bij de hand. Laat ons uw schoonheid aanschouwen.

Koning, uw rijk is zo nabij – open mijn ogen en oren! Onrustig is mijn hart in mij, totdat het nieuw wordt geboren. Daarom zoekt U elk mensenkind. Zoek, herder, mij, opdat ik vind en steeds meer bij U zal horen.

Lied 837, uit: *Liedboek. Zingen en bidden in huis en kerk (2013) Nieuwe vertaling door Gert Landman van een Zweeds lied uit begin 20^e eeuw 'Maestare alla söka dig' – tekst: Emiel Lindgren; melodie: M.L. Lindeman*

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op pagina 4 van deze krant.

Bel of mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De KiZ-agenda op kerkinzoetermeer.nl houdt alles actueel.

GETEKEND

ACTIE KERKBALANS 2023

'Duidelijk signaal dat het Evangelie klinkt'

INLUIDMOMENT • Op zaterdag 14 januari vond in De Kapelaan en Nicolaaskerk in de Dorpsstraat het gezamenlijke inluidmoment plaats van de jaarlijkse Actie Kerkbalans van de Zoetermeerse kerken: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'.

In zijn welkomstwoord stelde pastoor Ad van der Helm van de Nicolaasparochie dat we als christenen met elkaar een haat-liefde-verhouding met geld en materiële goederen delen. Hij illustreerde dat met paus Franciscus, die de parabel van het verloren schaap omdraait en zegt dat veel pastores zich met het laatste schaap dat nog in de kerk zit, bezighouden terwijl ze de negenennegentig die

buiten lopen aan hun lot overlaten. Tegelijkertijd voelen pastores en predikanten de hete adem van penningmeesters en kerkrentmeesters in hun nek en wordt er ook met een financieel oog gekeken naar de resultaten, die immers van de leden moeten komen. Feit blijft, aldus Van der Helm, dat we met het inluidmoment van de Actie Kerkbalans het signaal afgeven dat de boodschap van het Evangelie nog steeds klinkt in de samenleving.

Vrijelijk geven

Ds. Jan van der Wolf van de Protestantse Gemeente Zoetermeer,

predikant in Zoetermeer-Zuid, stelde de retorische vraag waarom geld in de kerk een taboe lijkt te zijn. Vervolgens stak hij af naar een geestelijke benadering van het geven van geld. Bij de Actie Kerkbalans geldt veelal de functionele benadering: 'Als jij geeft, kan de kerk waardevolle dingen doen, ook voor jou.'

Maar niet iedereen heeft hier geld voor over. Je kijkt vaak eerst naar wat er binnenkomt en van wat er na aftrek van de vaste lasten over is, betalen we dan onze giften. In het Oude Testament klinkt een ander geluid: 'In wezen is alles wat wij hebben een geschenk, ontvangen in bruikleen van de Ene. Omdat te beseffen breng je eerst het beste van je opbrengst naar het heiligdom. Dus niet wanneer je iets over hebt, nee, als allereerste.'

'Ik denk dat het goed is om het geven van een gift niet simpelweg te zien als een plicht jegens je geloofsgemeenschap (hoewel dat een legitieme dimensie van geven is)', zo citeerde Van der Wolf auteur Brian McLaren in diens boek *Naakte spiritualiteit*, (zie pagina 8), 'maar vooral als aanbidding van God. Als we onze zegeningen tellen, en zien dat we zomaar genoeg, zelfs meer dan genoeg hebben ontvangen, dan vinden we het vanzelfsprekend om ook vrijelijk te geven. Maar als we rondrennen in het hamsterrad van het verslavende nooit-genoege, dan komt de impuls om genereus weg te geven zelden of nooit voor.' Voor Van der Wolf slaat McLaren hiermee de spijker op de kop.

• Jan Blankespoor

Zie voor een overzicht van activiteiten in kerk & stad ook *Gaandeweg deel II* voor de komende maanden, een apart uitneembaar katern bij deze februari-krant van *Kerk in Zoetermeer*. Ook te raadplegen op www.kerkinzoetermeer.nl, als pdf en in de agenda op datum en soort.

Aswoensdag

Op Aswoensdag beginnen de veertig dagen voor Pasen. Voor christenen vormt dit een periode van inkeer. Van oudsher is het een katholieke traditie, maar sinds 1998 is de Aswoensdagritus ook opgenomen in het Dienstboek van de Protestantse Kerk in Nederland. Helaas is het dit jaar niet gelukt om met de verschillende kerken gezamenlijk een oecumenische viering op Aswoensdag te houden. In de Nicolaaskerk is er wel een avondviering, waarin iedereen die wil kan aansluiten.

22 februari, 19.30 uur,
Nicolaaskerk, Dorpsstraat 24

• Hans van der Bilt
WERKGROEP OECUMENISCHE
VIERINGEN ZOETERMEER

DE PELGRIM

Verhuisd naar De Oase!

De Pelgrim is vorige maand verhuisd naar gebouw De Oase, Kerkenbos 8 in Meerzicht. Welkom daar en ook in de naastgelegen basisschool De Regenboog.

Kijk op de website Wdepelgrimzoetermeer.nl of bel Pelgrim-pionier Gerda Griffioen T 06-2497 5092

DE PELGRIM
Kerken voor zingeving en spiritualiteit

Ochtendgebed: elke werkdag 7.30-8.00 uur
Ontbijt: maandag t/m donderdag, 8.00-8.45 uur, Kerkenbos 12
Emmaüswandeling: elke vrijdag 10.30-12.00 uur, Balijhoeve, Kurkhout 100

Pelgrimsviering

Je geloof delen, met elkaar in gesprek en met de Ander. Voel je welkom!

12 februari, let op: 9.00-10.00 uur,
let op: in De Oase, Kerkenbos 8
E info@depelgrimzoetermeer.nl

Langeafstandswandeling

Aansluitend aan de Pelgrimsviering, zo'n 20 tot 25 kilometer.

12 februari, vertrek vanaf De Oase,
Kerkenbos 8; € 10 T 06-2497 5092

Taizéviering

Elke vierde zondag in De Wijngaard: een oecumenisch en meditatief uur met liederen, gebeden en stilte.

26 februari, 19.30 uur,
De Wijngaard, Moeder
Teresasingel 100
E matthe.vermeulen@planet.nl

'God 9.0'

Aan de hand van het boek *God 9.0*, vertaald uit het Duits door Piet van Veldhuizen, gaan we aan de slag met geloof, Godsbeelden, spiritualiteit.

16 februari, 16 maart, 20 april, steeds om 19.30 uur; De Oase, Kerkenbos 8; € 5 per keer; informatie en aanmelden E info@depelgrimzoetermeer.nl

OPEN KERK

Open Oosterkerk

Elke di 13.00-16.00 uur.

E p.j.van.daalen@casema.nl

Open Ichthuskerk

Elke wo 10.00-12.00 uur.

E mail@antonvandijken.nl

Open Oude Kerk

Elke vr 14.00-15.30 uur.

E jokevanderkrukkrop@gmail.com

Open Lichtzijde

Elke ma en do
14.00-15.30 uur.

Broekwegzijde 196

W lichtbakenzoetermeer.nl/openkerk

Open Kompas

Elke di 10.00-12.00 uur

Piet Heinplein

T 06-1322 5946

PERRON OOSTERHEEM

Perronmeeting: elke zondag 11.30 uur
Inloop Fitte Fifties: elke maandag 10.00-12.00 uur
Open kerk: elke dinsdag 13.00-16.00 uur
Ontmoetingslunch: elke woensdag 12.00-13.00 uur
Wandelclub 55+: elke vrijdag 10.00-11.00 uur (Enjoy Life)
Inloop Perron 1: elke vrijdag 10.00-12.00 uur (Oosterkerk)

Perronmeetings

Elke zondagmorgen – let op: 10.00 uur! – in zaal 4 van de Oosterkerk.

Zie ook de website en pagina 4 van *Kerk in Zoetermeer*.

Breiclub

Elke twee weken op maandag in de ontmoetingsruimte van de Oosterkerk.

6 en 20 februari, 14.00-16.00 uur;
€ 1; E tanniejorna@gmail.com

Ontmoetingslunches

elke woensdag, 12.30 uur; € 5;
opgeven T 06-2304 4470

Creacub 55+

Elke donderdag van 14.00-16.00 uur. Iedereen die van knutselen houdt is van harte welkom.

Timo Hagendijk
E pionier.oosterheem@gmail.com

Wandelclub 55+

Elke vrijdag wandelt een groep 55-plussers om 10.00 uur een uurtje langs huizen en groen in Oosterheem. Vertrekpunt is Enjoy Life, Oosterheemplein 198, recht tegenover het station van de RandstadRail. Eindpunt is Schiebroekstraat 1 waar Perron 1 gevestigd is. Hier is er ruimte voor een lekker bakje koffie of thee en een gezellig gesprek.

Jacqueline T 06-1165 3972 W perronoosterheem.nl

INLOOPHUIS ROKKEVEEN

Elke vrijdag in De Regenboog van 10.00-13.00 uur

Middagpauzedienst van 11.30-12.00 uur

Elke vierde vrijdag maaltijd om 12.00 uur
(week voorafgaand opgeven)

<i>middagpauzedienst</i>	<i>voorganger</i>	<i>muzikale begeleiding</i>
3 februari	Marga Schipper	Jan van Vliet
10 februari	Ab de Raad	Frank van de Beld
17 februari	Petra Vossegat	Aad Baak
24 februari		MAALTIJD
3 maart	Wil Bettenhausen	Geert Stauttner

Nathaliegang 263 T (079) 361 33 65 E wil.bettenhausen@gmail.com

GEBEDSMOMENTEN

Oude Kerk

Elke dinsdag, 19.15-19.45 uur.
consistorie E leenmanf@xs4all.nl

Oosterkerk

Op woensdag, 19.00-19.55 uur.

1 en 15 februari
E rodenburg.jeanneanna@gmail.com

Ichthuskerk

Maandelijks op dinsdagavond 20.00 uur. Bidden voor kerk, Zoetermeer en samenleving.

Jacoba Leeuwenburgh
T 079-341 69 87 E koosje-I@live.nl

Gebed vervolgde christenen

Bidden voor Pakistan, Afghanistan en Noord-Korea, elke laatste zaterdag van 10.00-10.30 uur op het Dobbbe-eiland.

E hanstrapman@planet.nl

INLOOP DE HERBERG
OUDE KERK

Elke dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur in De Herberg, Dorpsstraat 59. Welkom!

T 06-2009 2729 E loes.landlust@ziggo.nl W oudekerkgemeente.nl

INLOOP OPEN ICHTHUS

Elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur welkom in de Ichthuskerk, Parkdreef 258.

Thea Streef T 06-2095 7228 en
Jenny van den Berg
T 079-351 22 40

ledere laatste
dinsdag inloopmiddag
van 14.00-16.00 uur.
Koffie, thee en spellen staan klaar.

TIEN JAAR MUZIKALE AVONDDIENSTEN

Projectkoor Oude Kerk viert tweede lustrum

INTERVIEW • Precies tien jaar, sinds begin 2013, organiseert de werkgroep Muzikale avond-diensten in de Oude Kerk vieringen met liturgische elementen uit de Anglicaanse en Lutherse traditie. *Kerk in Zoetermeer* sprak Ronald de Jong, Kees Wesdorp en Marieke van der Giessen over deze goedbezochte en gewaardeerde diensten met het Projectkoor Oude Kerk.

Cantatedienst op 2 april 2017, met Projectkoor Oude Kerk, orkest en solisten

In voor- en najaar is er steeds een serie van drie muzikale avonddiensten. Naast Evensongs en Cantatediensten is daar sinds 2020 ook de Avondmuziek aan toegevoegd en rond Kerst een Festival of Lessons and Carols.

De werkgroep Muzikale avonddiensten bestaat uit voorzitter Marieke en secretaris Jaap van der Giessen, cantor-organist Ronald de Jong en ds. Kees Wesdorp.

De laatste twee hebben een belangrijke rol in de vieringen. Ronald de Jong dirigeert het koor en repeteert drie vrijdagavonden met de zangers, Kees Wesdorp leidt als liturg de muzikale diensten. Marieke en Jaap organiseren het Projectkoor Oude Kerk – en voor de Avondmuziek het kleinere Oude Kerk Ensemble – en zorgen voor de publiciteit.

Rode draad

Gezamenlijk worden de diensten voorbereid en met een duidelijke liturgische rode draad afgestemd. Daarbij wordt het oecumenisch leesrooster gehanteerd en gekeken naar de tijd van het kerkelijk jaar. Ds. Kees Wesdorp stelt liederen en lezingen voor, Ronald de Jong zoekt daar de koormuziek bij – of andersom.

De Evensongs, letterlijk: 'gezongen avondgebed', staan in de Anglicaanse traditie. De koormuziek is Engelstalig of in het Latijn.

In de Cantatediensten wordt een cantate uitgevoerd, vrijwel altijd van J.S. Bach, samen met koor, solisten en een klein orkest. Tekst en muziek vormen de evangelieverkondiging en de liturg leidt die met een toelichting in.

Brede belangstelling

Het Projectkoor Oude Kerk kan een beroep doen op een bestand van ruim veertig zangers voor de zes muzikale avonddiensten per jaar. Meestal twee Evensongs, één Cantatedienst, twee keer een Avondmuziek en in december een Festival of Lessons and Carols. Van alles wat gezongen wordt, wordt een vertaling gegeven, in het liturgieboekje en op de beamer. Zang en muziek, gebed en lezing wisselen elkaar af, er is samenzang en gezamenlijk wordt het geloof beleden. Er komt een breed publiek op af, uit allerlei kerken en daarbuiten, uit heel Zoetermeer en ook uit de regio. Muziek raakt, zingen verbindt.

50^e keer

Op zondag 12 februari is er de 50^e muzikale avonddienst, een Evensong om 18.30 uur. Eind april neemt Ronald de Jong afscheid, hij gaat met pensioen. Eind november gaat Kees Wesdorp met emeritaat. Hoe blikken cantor-organist en liturg terug en wat spreekt hen zo aan in deze muzikale avonddiensten?

Ronald de Jong:

'Tien jaar dirigent van het Projectkoor! Daar kijk ik met plezier en voldoening op terug. Altijd weer spannend of het in drie repetities lukt, maar met heel veel genoeg. Prachtige Cantates en Evensongs uitgevoerd, en nog een paar in het verschiet. Heel fijn ook om met beroepscollega's te kunnen werken. Orkestleden, solisten en organisten zijn altijd professionele musici. Evensongs liggen mij na aan het hart. Die Engelsen weten zo goed hoe ze voor koren moeten schrijven, er wordt daar zo vocaal gedacht. En altijd weer die prachtige vaststaande teksten van het Magnificat en Nunc dimittis, de Lofzang van Maria en van Simeon. Elke keer is het weer genieten.'

Ds. Kees Wesdorp:

'Al meer dan veertig jaar ken ik cantates van Bach. De belangrijke biografie over Bach door Albert Schweitzer heeft mij in de jaren tachtig binnen gebracht in de wereld van zijn muziek. Ik ben cantates gaan verzamelen op geluidsdragers en in partituren. Maar een uitvoering van een cantate had ik nog niet meegemaakt. Totdat door het Projectkoor Oude Kerk cantates op de lessenaar gezet werden! Wat een hoogtepunt, uitkomst van een droom! De uitvoering van 'Himmelskönig sei willkommen' (BWV 182) was de eerste. Heel anders dan toentertijd bij Bach in de Thomaskirche in Leipzig natuurlijk, maar toch: erediensgeschied op de leest van de Lutherse traditie. Live van dichtbij meemaken en mogen participeren, daar kan geen plaat of cd tegenop!'

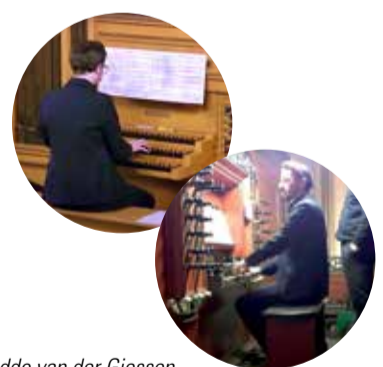

De werkgroep streeft er naar om deze gewaardeerde avonddiensten in de Oude Kerk nog vele jaren voort te zetten. Namens *Kerk in Zoetermeer* van harte gefeliciteerd met dit tweede lustrum!

• Jan Blankespoor

Festival of Lessons and Carols op 18 december 2022, met Projectkoor Oude Kerk en organist Iddo van der Giessen

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzootermeer.nl

Lunchpauzeconcerten Oude Kerk

elke woensdag 12.45-13.15 uur W herbergoudekerk.nl

- 8 februari Dante Jongerius en Lucie Montbessaux – blokfluit
- 15 februari Matteo Costanzi – hobo, Ronald de Jong – klavecimbel en orgel
- 22 februari Iddo van der Giessen – orgel, Joram van Ketel – trombone
- 1 maart Antoinette Lammers – vleugel, Roeland Kapaan – saxofoon

Carillonconcert

12.00-13.00 uur vanaf toren Oude Kerk

• 4 februari Valentijn op z'n Vlaams en Nederlands

Beiaardier Johan van Oeveren speelt een selectie uit het *Beiaardboek*, uitgegeven in 1960 ter gelegenheid van het 300-jarig bestaan van klokkengieterij Petit & Fritsen: onder meer 'Petite Suite op Fa-Re-Ti-So' van Leen 't Hart.

Na-de-lunchconcert Oosterkerk

Elke tweede dinsdag op marktdag in Oosterheem.

Het thema op 14 februari is – hoe kan het ook anders: 'Surprise Valentine'.

14 februari, 13.00-13.45 uur; Oosterheemplein 320; informatie T 06-4803-7180

Regenboogconcert 'Sprookjes, folklore en klezmer'

Julien Hervé kwam al als een van de eerste musici optreden in De Regenboog. Hij is soloklarinettist van het Rotterdams Philharmonisch orkest. Om zijn derde lustrum te vieren heeft hij van de stichting Regenboogmuziek *carte blanche* gekregen. Samen met violist Wibert Aerts en zijn vaste pianist Jean Sugitani voert hij de luisteraar mee langs sprookjes van Strawinsky, de folklore van Bartok en de klezmer van Paul Schönfield. Laat u meenemen op deze avontuurlijke tocht!

15 februari, 20.15 uur, kerkelijk centrum De Regenboog, Nathaliegang 263; € 16,50 / tot 25 jaar € 5 / Zoetermeerpas: gratis; informatie en reservering W regenboogmuziek.nl

Projectleden voor Matthäus-vesper

Op de avond van Palmzondag 2 april brengt Christelijke Oratoriumvereniging Cantate Deo de 'Matthäus-Passion – gesproken en gezongen' in de Oude Kerk van Zoetermeer. Gesproken worden de recitatieven en gezongen de koralen en enkele koordelen. Daarvoor worden projectleden gezocht. Heeft u interesse? U bent van harte welkom bij de repetities op donderdag van 19.30-21.30 uur in De Regenboog, Nathaliegang 263.

informatie T 079-341 86 07 W covcantatedeo.nl

Choral Evensong Gezongen erediensdienst in Anglicaanse traditie. Met Magnificat (Lofzang van Maria) en Nunc dimittis (Lofzang van Simeon), anthems en hymns, zowel koor- als samenzang en met orgelbeleiding.

Avondmuziek Gezongen avondgebed in de stijl van een vesper. Met samenzang, instrumentale en vocale muziek.

Cantatedienst Vrijwel altijd met een cantate van J.S. Bach in de originele entourage van een kerkdienst, met samenzang, gebeden, bijbellezingen en een overweging.

Festival of Lessons and Carols Feestelijk geheel van lezingen (Lessons) en advents- en kerstliederen (Carols), zowel koorwerken als samenzang.

KERK MUZIEK

Elkaar ontmoeten, God ontmoeten

Wanneer staat centraal aan het begin van de gemeente van Christus samenkomst? Is dat de begroeting en ontmoeting van elkaar? Is dat de voorbereiding op de ontmoeting met God? Bij de ontmoeting met elkaar begin je een gesprek en heb je belangstelling voor het wel en wee van de ander. Het voorbereiden op de ontmoeting met God wordt het liefst in stilte gedaan.

Generaties voor ons worstelden al met dit probleem. Een deel van de kerkgangers ergerden zich aan het gepraat voor de erediensdienst en zocht de oplossing in het voorlezen uit de Bijbel. Maar de 'luidruchtige' ontmoeting verstoorde de 'eerbiedige stilte' die nodig was voor het aanhoren van de woorden uit de Heilige Schrift. Ongeveer honderd jaar geleden werd gekozen voor orgelspel voor de dienst. Maar ook nu bleef de ontmoeting van elkaar gepaard gaan met

het nodige geluid. Dit leidde ook tot een heftige discussie in kerkelijk Nederland of het spelen van orgelkoralen (psalmen of gezangen) terwijl er ondertussen doorheen gepraat werd, wel bleef gaf van respect voor de erediensdienst.

Ik ben van mening dat zowel de ontmoeting met elkaar als de voorbereiding op de ontmoeting met God een plaats moet krijgen bij de start van de samenkomst. Een mooie oplossing voor het dilemma maakte ik mee in het Zwitserse Thun, waar ik een dienst op het orgel mocht begeleiden. Voorafgaand aan de

samenkomst was er voldoende ruimte om elkaar te ontmoeten en met elkaar te praten. Er klonk op dat moment ook geen muziek. Een paar minuten voor de aanvang van de erediensdienst begon ik een orgelkoraal te spelen. Eerlijk gezegd weet ik niet meer of er vooraf nog welkom geheten werd, of dat ik geacht werd op een bepaald tijdstip te starten met spelen. Voor alle aanwezigen was het in ieder geval 'het signaal' dat de voorbereiding op de ontmoeting met God was begonnen. Het gepraat verstomde.

• Arie Vooijs

PERSPECTIEF

In deze zevende jaargang 2023 van 'Kerk in Zoetermeer' wordt in de Perspectief-rubriek steeds een bijbeltekst belicht, vaak gekozen uit het leesrooster van Taizé 'Elke dag de Bijbel open'.

'Keer terug tot de Heer'

*De Heer zegt: Keer terug tot mij met heel je hart.
Keer terug tot de Heer, uw God,
want Hij is genadig, en liefdevol, geduldig en trouw.
Joël 2:12-13*

Iemand vertelde mij dat hij begonnen was met het lezen van de Bijbel. Gewoon aan het begin, bij Genesis 1. Het viel hem niet helemaal mee: 'Er komt veel ellende voorbij.' Al pratend kwamen we op het grotere verhaal dat er achter zit, 'de rode draad' die door de Bijbel heen loopt.

Van die God die het beste met mensen voor heeft en van mensen die het maar wat moeilijk vinden om dicht bij Hem te blijven. En Hem dus met regelmaat de rug toekeren, met alle gevolgen van dien. Van die God die niet ophoudt en door de mond van profeten en later van Jezus, mensen er steeds weer op wijst dat Hij het beste is wat je kan overkomen.

De verhalen zijn bedoeld om ons steeds weer te bepalen bij wie we zijn: mensen die het met regelmaat beter lijken te weten, een eigen koers varen en een andere kant opgaan. Ze zijn bedoeld om ons een andere weg te wijzen. De weg van het Leven.

'Keer terug tot de Heer', ga weer naar de plaats vanwaar je gekomen bent – zoals het woordenboek de betekenis van 'terugkeren' omschrijft. Naar die Heer die jou niet op daden afreken, maar genadig is en je kansen geeft om steeds weer opnieuw te beginnen.

Die Heer die liefde is en jou met zijn liefde wil overgieten.

Die geduldig is en op je blijft wachten, keer op keer. Die trouw is aan wie jij bent en wat Hij ooit al met jou is begonnen.

Dus als je denkt 'ik kan niet meer vooruit, ik zit vast in mijn leven', als omstandigheden je aan het twifelen hebben gebracht ... denk er dan eens over je om te draaien en terug te keren naar waar je vandaan komt. De weg naar Hem ligt altijd open.

• Arianne Lodder

KERKELIJK WERKER ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

ZON. 12 FEBRUARI *Matteüs 5:17-37*
Jezus zegt: Wanneer je je offergave naar het altaar brengt en je je daar herinnert dat je broeder of zuster je iets verwijt, laat je gawe dan bij het altaar achter; ga je eerst met die ander verzoenen en kom daarna je offer brengen.

MA. 13 FEBRUARI *Hosea 6:3-4,6*
De Heer zegt: Liefde wil ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer waard dan enig offer.

DI. 14 FEBRUARI *Jakobus 3:13-18*
De wijsheid van boven is vóór alles zuiver, en verder vredelievend, mild en meegaand; ze is rijk aan ontferming en brengt niets dan goede vruchten voort, ze is onpartijdig en oprecht.

WO. 15 FEBRUARI *Romeinen 12:14-18,21*
Vergeld geen kwaad met kwaad, maar probeer voor alle mensen het goede te doen. Leef, voor zover het in uw macht ligt, met alle mensen in vrede.

DO. 16 FEBRUARI *Micha 7:18-20*
Wie is een God als u, Heer, die schuld vergeeft en aan zonde voorbijgaat?

VR. 17 FEBRUARI *Psalms 32*
Ik zei: 'Ik beken de Heer mijn ontrouw' – en u vergaf mij mijn zonde, mijn schuld.

ZA. 18 FEBRUARI *Jesaja 40:6-8*
Het gras verdort en de bloem verwelkt, maar het woord van onze God houdt altijd stand.

ZON. 19 FEBRUARI *Matteüs 5:38-48*
Jezus zegt: Heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel.

MA. 20 FEBRUARI *Romeinen 14:13-19*
Paulus schreef: Het koninkrijk van God is gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige Geest.

DI. 21 FEBRUARI *Jesaja 43:18-21*
Dit zegt de Heer: Zie, ik ga iets nieuws verrichten, nu ontkiempt het – heb je het nog niet gemerkt? Ik baan een weg door de woestijn, en mijn volk zal mijn lof verkondigen.

WO. 22 FEBRUARI *2 Korintiërs 5:20-6:2*
ASWOENSDAG – BEGIN VEERTIGDAGENTIJD
Paulus schreef: Wij zijn gezanten van Christus. Namens Christus vragen wij: laat u met God verzoenen. Nu is de tijd daarvoor gekomen, nu is de dag van de redding.

DO. 23 FEBRUARI *Jeremia 14:8-9*
Jeremia bad: U bent onze hoop, Heer. U bent toch in ons midden, wij behoren u toch toe?

VR. 24 FEBRUARI *Johannes 17:6-11*
Jezus bad zijn Vader voor zijn leerlingen: Ik ben al niet meer in de wereld, ik ga naar u toe, maar zij blijven wel in de wereld. Heilige Vader, bewaar hen door uw naam, de naam die u ook aan mij gegeven hebt, zodat zij één zijn zoals wij één zijn.

ZA. 25 FEBRUARI *Habakuk 3:18-19*
Ik zal juichen voor de Heer, jubelen voor de God die mij redt.

ZON. 26 FEBRUARI *Matteüs 4:1-11*
Jezus zei tot de beproefer: Er staat geschreven: De mens leeft niet van brood alleen, maar van ieder woord dat klinkt uit de mond van God.

MA. 27 FEBRUARI *Romeinen 8:22-27*
Paulus schreef: In de hoop zijn we gered. Als we echter nu al zouden zien waarop we hopen, zou het geen hoop meer zijn. Maar als wij hopen op wat nog niet zichtbaar is, blijven we in afwachting daarvan volharden.

DI. 28 FEBRUARI *Psalms 51*
Wees mij genadig, God, in uw trouw, u bent vol erbarmen, doe mijn fouten teniet, was mij schoon van alle schuld, reinig mij van mijn zonden.

het water de storm de stilte

Op 1 februari herdenken wij de watersnoodramp van 1953, nu zeventig jaar geleden. Een belangrijke plaats waar dit permanent gebeurt, door uitgebreide documentatie en achtergrondinformatie, is het Watersnoodmuseum in Ouwkerk, op Schouwen-Duiveland, niet ver van Zierikzee.

Hier zijn onder andere polygoon-journaals te zien over de ramp en de wederopbouw, kaarten met tijdsaanwijzingen hoe laat de dijken het begaven en waar. Er zijn verhalen te horen van overlevenden, van wonderbaarlijke reddingen, maar ook over mensen die kansloos waren.

In deze tijd van internet is het ook heel interessant om te zien hoe de verbroken communicatie met de overstroomde gebieden werd hersteld via zendamateurs, vissersschepen op verschillende plaatsen en Radio Scheveningen. Zo kon het reddingswerk op gang komen en adequaat hulp worden geboden.

En die hulp kwam, ook uit het buitenland. Met nadruk wordt vermeld: ook uit Duitsland – de Tweede Wereldoorlog was immers nog niet zo lang voorbij. De hulp uit het buitenland is een aanzet geweest tot Werelddiaconaat vanuit Nederlandse kerken.

Het Watersnoodmuseum, dat ook aandacht besteedt aan de Deltawerken, aan bewustzijn van het gevaar van nieuwe overstromingen en aan waterbeheer, is gevestigd in vier pontons zoals ook zijn gebruikt voor de Deltawerken. Ze liggen achter elkaar op het land tegen de dijk, dus dicht bij het water.

Op de dijk staat het monument: een smalle hoge muur, afgebokeld aan de bovenkant. Voor en achter komen er witte golven uit. Aan de landzijde staat de tekst: *het water de storm de stilte*

• Tekst en foto: Willy Tieman

Watersnoodmonument in Ouwkerk, Schouwen-Duiveland

UITGELEZEN

Samen geloof beleven – twaalf woorden als handvat

'Dit boek gaat over je helemaal uitkleden, niet fysiek, maar geestelijk. Het gaat over het afleggen van de symbolen en de status van openbare religie – van dit zondagse pak van de zogeheten 'georganiseerde religie'. En het gaat over zorgen voor het welzijn van de ziel, die slechts gekleed is in naakte menselijke huid. Daarom moet dit een kwetsbaar boek zijn, teder in toon, vriendelijk in aanraking.'

Brian McLaren maakt in zijn boek *Naakte spiritualiteit* waar wat hij in het voorwoord aangeeft: het is een krachtige inspiratiebron voor iedereen die op zoek is naar een vernieuwende spirituele manier van christen-zijn. Hij gaat van zijn eigen ervaringen uit en wil die met de lezer delen, omdat hij geen onverschillige beschouwer is, maar iemand die ook vragen heeft en antwoorden zoekt. Hoe worden we werkelijk spirituele mensen en hoe onderhouden we de dagelijkse spirituele ervaring? McLaren komt uit op het samen verkennen van spirituele gewoonten en oefeningen, samengevat in twaalf eenvoudige woorden, zoals: *Hier, Dank, Sorry, Help*. Met deze woorden als handvatten neemt de auteur de lezer mee via de seizoenen van het geloofsleven: de lente van spirituele bewustwording, de zomer van spiritueel sterker worden, de herfst van spirituele overleving en de winter van spirituele verdieping.

Brian McLaren is auteur, spreker, activist en openbaar theoloog. Als voormalig leraar Engels en predikant op de universiteit, is hij een pleitbezorger van 'een nieuw soort christendom' – rechtvaardig, genereus en werkend met mensen van alle religies voor het algemeen welzijn. Hij ontwikkelde ook een innovatief trainings- en mentorprogramma voor predikanten en kerkstichters. Bron: brianmclaren.net

Vanuit eigen beleving en in eenvoudige taal laat McLaren zien hoe we contact met God kunnen maken op een praktische, duurzame en echte manier en hoe die verbinding gebruikt kan worden om anderen te dienen.

'Ik heb dit boek geschreven, omdat dit het boek is dat ik zelf van iemand had willen krijgen op verschillende momenten tijdens mijn spirituele reis: toen ik net begon, of toen ik struikelde, op ruige plekken vol twijfel en strijd.'

• Hanneke Lam

Brian McLaren, *'Naakte spiritualiteit. Leven met God vanuit twaalf eenvoudige woorden'*, Amersfoort: Brandaan, 2022, € 22,99

